

24 มี.ค. 2023

จีน ผู้นำด้านพลังงานสะอาดแห่งศตวรรษ

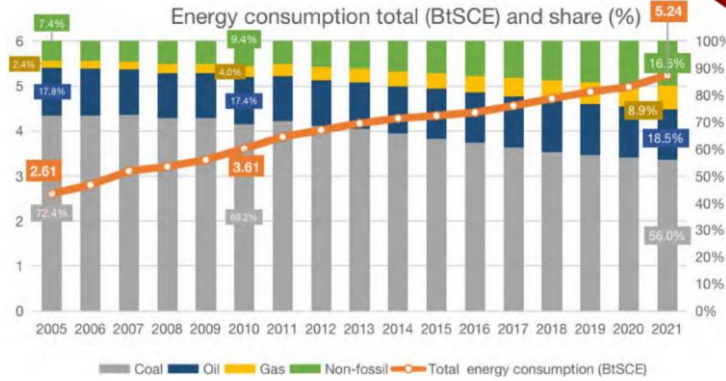
นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1760 ที่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมโดยการเปลี่ยนจากแรงงานคนและสัตว์มาเป็นเครื่องจักรไอน้ำ มนุษย์เริ่มใช้ถ่านหินเป็นพลังงานหลักในการผลิต และหลังจากปี ค.ศ.1950 หรือ หลังจบสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา กลุ่มประเทศผู้นำจำเป็นต้องเร่งฟื้นฟูประเทศ พัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ จนโลกเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมอย่างเต็มรูปแบบ แนวโน้มการใช้พลังงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะถ่านหินที่เป็นต้นเหตุของการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่งผลให้อุณหภูมิผิวโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเริ่มเป็นปัญหาต่อการดำเนินชีวิตของมนุษยชาติ

กระทั่งในวันที่ 12 ธ.ค. ปี ค.ศ. 2015 ได้เกิดความตกลงปารีส หรือ Paris Agreement ซึ่งเป็นความตกลงตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีสมาชิกจากทั่วมุมโลกกว่า 195 ประเทศ เป้าหมายหลักที่เป็นสัญลักษณ์ของความตกลงในครั้งนี้คือ การตั้งเป้าหมายร่วมกันเพื่อควบคุมอุณหภูมิพื้นผิวโลกให้ไม่เกิน 1.5 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับอุณหภูมิตั้งต้นในยุคก่อนอุตสาหกรรม (ค.ศ.1950) ซึ่งเป้าหมายนี้สอดคล้องโดยตรงต่อการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของแต่ละประเทศที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น โดยหากพิจารณาจากข้อมูลในปี 2022 จะพบว่า ประเทศจีนซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นโรงงานอุตสาหกรรมของโลก มีสัดส่วนในการใช้พลังงานฟอสซิลมากที่สุดในโลก โดยมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่า 1 ใน 4 ของทั้งโลก ทำให้จีนจำเป็นต้องมีการเคลื่อนไหวในเรื่องนี้มากที่สุด และคาดว่าจะเป็นแกนนำที่สำคัญในการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของโลกในศตวรรษนี้

ความต้องการใช้พลังงานสะอาดหลักๆมาจากประเทศจีน

จากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมามากจนเกินไป จนทำให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาโลกร้อน ไฟป่า น้ำแข็งขั้วโลกละลาย ระดับน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้ประเทศที่มีส่วนในการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากเป็นอันดับต้นๆของโลกจำเป็นต้องผลักดันการใช้พลังงานสะอาด โดยการเปลี่ยนรูปแบบการใช้พลังงานจากฟอสซิล เช่น ถ่านหิน น้ำมัน หรือ ก๊าซธรรมชาติ ไปเป็นพลังงานสะอาด เช่น พลังงานน้ำ ลม และแสงอาทิตย์ โดยประเทศจีนถือว่าเป็นผู้นำที่มีการเปลี่ยนแปลงชัดเจนในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา หากดูจากภาพจะเห็นว่า จีนมีการใช้พลังงานโดยรวมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งที่เปลี่ยนไปคือสัดส่วนพลังงานฟอสซิลโดยเฉพาะการใช้ถ่านหินกลับลดลงเรื่อยๆ และมีการใช้พลังงานสะอาดเข้ามาแทนที่อย่างมีนัยยะสำคัญ

ภาพแสดงปริมาณการใช้พลังงานในจีน และสัดส่วนการใช้พลังงานแยกตามประเภท

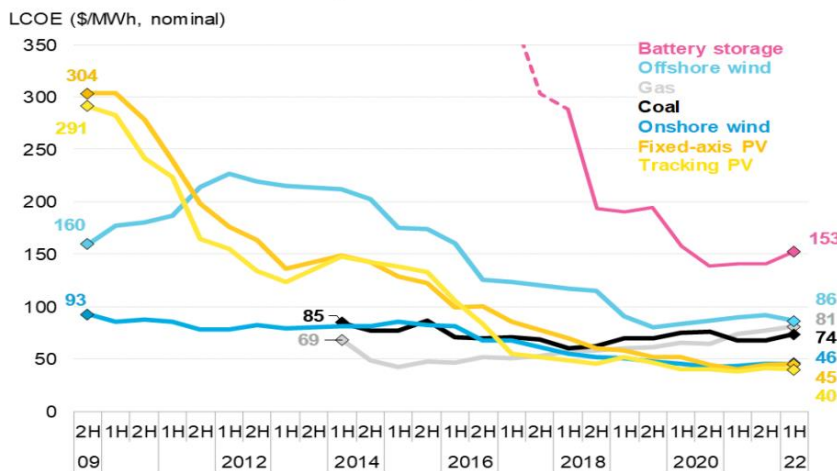

รัฐบาลจีนผลักดันพลังงานสะอาดผ่านแผนยุทธศาสตร์ชาติ สะท้อนว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญ

โดยปกติแล้วประเทศจีนจะดำเนินนโยบายไปตามทิศทางของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 5 ปี ที่ล่าสุดกำลังดำเนินไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติฉบับที่ 14 ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ปี 2021-2025 แต่หากมองย้อนกลับไปในหลายฉบับที่ผ่านมา จะเห็นว่ารัฐบาลจีนได้บรรจุเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับพลังงานสะอาดไว้ตั้งแต่ฉบับที่ 10 ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ปี 2001-2006 นั้นหมายความว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับประเด็นนี้มาอย่างน้อย 20 ปี แล้ว โดยเฉพาะในฉบับที่ 12 ที่เน้นการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และรถยนต์ไฟฟ้า ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ และเป็นช่วงระยะเวลาที่เริ่มเห็นต้นทุนในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดปรับลดลงอย่างก้าวกระโดดทั่วโลก ทั้งนี้ รัฐบาลจีนได้มีการตั้งเป้าหมายไว้ชัดเจนว่า จะเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานสะอาด (non-fossil fuels) ให้ถึง 25% ของทั้งหมด ภายในปี 2030 ตอกย้ำว่าประเด็นนี้เป็นวาระสำคัญระดับชาติอย่างแท้จริง

ภาพแสดงต้นทุนในการผลิตไฟฟ้าจากแหล่งต่างๆทั่วโลก จะเห็นว่าพลังงานลม และ แสงอาทิตย์มีต้นทุนปรับลงอย่างชัดเจนในช่วงที่รัฐบาลจีนสนับสนุน

Figure 1: Global levelized cost of electricity benchmarks, 2009-2022

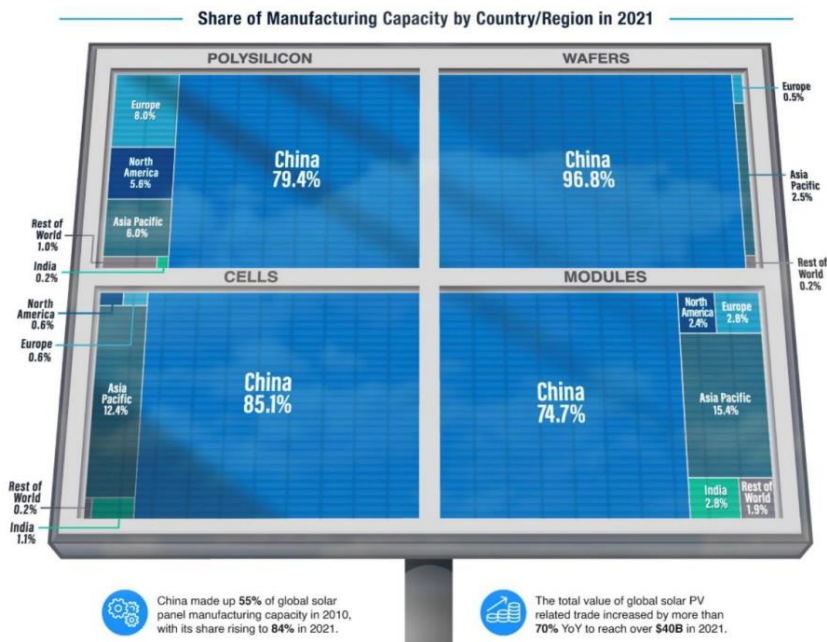

ข้อมูล บทความ บทวิเคราะห์และการคาดการณ์ รวมทั้งการแสดงความเห็นทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดที่ได้รับมาและพิจารณาแล้วเห็นว่าน่าเชื่อถือ แต่ทั้งนี้ไม่อาจรับรองความถูกต้อง ความสมบูรณ์ แท้จริงของข้อมูลดังกล่าว ความเห็นที่แสดงไว้ในรายงานฉบับนี้ได้มาจากการพิจารณาโดยเหมาะสมและรอบคอบแล้ว และอาจเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าแต่อย่างใด บทความ บทวิเคราะห์ และการคาดการณ์ทั้งหลายที่ปรากฏ อยู่ในรายงานฉบับนี้เป็นการนำไปใช้โดยผู้เยี่ยมชมความเสี่ยงและเป็นดุลยพินิจของผู้ใช้แต่เพียงผู้เดียว

การผลิตที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจพลังงานแสงอาทิตย์กว่า 80% ของโลกอยู่ที่ประเทศจีน

จนในปัจจุบันจีนก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจในด้านพลังงานสะอาดแทบทุกประเภท โดยเฉพาะกังหันลมนอกชายฝั่งที่ยังมีแนวโน้มเติบโตสูง เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีพื้นที่ตามแนวชายฝั่งยาวถึง 18,000 km จึงมีความได้เปรียบในเรื่องนี้ หรือ การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ โดยอ่างเก็บน้ำที่ใช้สำหรับผลิตไฟฟ้าที่มีกำลังการผลิตมากที่สุดในโลก มีชื่อว่า "Three Gorges Dam" ตั้งอยู่ที่ประเทศจีน ภายใต้การบริหารจัดการของบริษัท China Yangtze Power ซึ่งมีกำลังการผลิตรวมกว่า 103.23 GW

ยิ่งไปกว่านั้น จีนยังเป็นผู้นำในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพลังงานแสงอาทิตย์ ตั้งแต่ต้นน้ำยันปลายน้ำ หากพิจารณาจากข้อมูลในปี 2021 จะเห็นว่ากำลังการผลิตราว 80% กระจุกตัวอยู่ในจีนแทบทั้งห่วงโซ่การผลิต ซึ่งรวมถึงธุรกิจผู้ผลิตตัวแปลงไฟฟ้า (Inverter) ที่ใช้ในการแปลงพลังงานแสงอาทิตย์ไปเป็นพลังงานไฟฟ้า โดยบริษัทที่มีส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุด 2 อันดับแรกของโลกในปี 2021 ก็คือ Huawei และ Sungrow Power Supply ซึ่งเป็นบริษัทสัญชาติจีนอีกเช่นกัน

ดังนั้น ธุรกิจพลังงานสะอาดในจีนยังคงมีแนวโน้มเติบโตสดใส จากปัจจัยหนุนหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นความต้องการในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้พลังงานจากฟอสซิลไปเป็นพลังงานสะอาดซึ่งมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนหลัก รวมถึงการที่จีนเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบในด้านทรัพยากรธรรมชาติ และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศอื่น ทำให้เรามองว่าจีนจะสามารถถดถอยความเป็นผู้นำในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพลังงานสะอาดไปได้อย่างต่อเนื่องในศตวรรษนี้

ที่มา : BloombergNEF, UNDP.org, unfccc.int, Jefferies & cypc.com.cn

ข้อมูล บทความ บทวิเคราะห์และการคาดการณ์ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดที่ได้รับมาและพิจารณาแล้วเห็นว่าน่าเชื่อถือ แต่ทั้งนี้ไม่อาจรับรองความถูกต้อง ความสมบูรณ์ แท้จริงของข้อมูลดังกล่าว ความเห็นที่แสดงไว้ในรายงานฉบับนี้ไม่ได้มาจากการพิจารณาโดยเหมาะสมและรอบคอบแล้ว และอาจเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าแต่อย่างใด บทความ บทวิเคราะห์ และการคาดการณ์ทั้งหลายที่ปรากฏ อยู่ในรายงานฉบับนี้เป็นกรนำไปใช้โดยผู้ใช้อยอมรับความเสี่ยงและเป็นดุลยพินิจของผู้ใช้แต่เพียงผู้เดียว